

Jan de Ronde: 'Wit bloed.' Hoe een kind leukemie overwint. Uitgeverij Leperollo, Amstelveen 2009. ISBN 9789079624027 (Leukemie/Jeugdanker/ PO/1).

Soort boek/stijl: Egodocument van Jan de Ronde over de periode dat bij zijn bijna drie jaar oude zoon Ian leukemie wordt geconstateerd en de twee jaar die daarop volgen, waarin hij daarvoor behandeld wordt. Geschreven met een heldere, compacte, duidelijke stijl. Helder wordt zo ook de uitleg over de soort leukemie die Ian heeft 'gerelateerd aan' het t(12;21) chromosoom. Die toelichting wordt niet in een apart zakelijk hoofdstuk behandeld, maar in het verhaal opgenomen.

Over de schrijver: Jan de Ronde studeerde en promoveerde aan de universiteit van Amsterdam in de fysica en computerwetenschappen van 1987 tot 1998. Momenteel werkt hij bij het 'European Patent Office' in Amsterdam. Jan woont in Amsterdam met zijn vrouw Angelique en hun zonen Sven en Ian.

Korte beschrijving: Jan de Ronde beschrijft in dit boek hoe de wereld van hem en zijn gezin veranderde toen bij zijn zoontje Ian acute lymfatische leukemie werd ontdekt. Hij vertelt over de gang door de gezondheidszorg, emoties, angsten en verdriet. Hij schrijft over vele uren die hij samen met zijn zoontje in het ziekenhuis en naast het bed van zijn zoontje doorbracht, effect op zijn werk en gezinsleven, goede en slechte behandelingen. Hij gaat in op het effect van medicijnen op zijn stemmingen en hoe ze daarmee proberen om te gaan, de pijn en het lijden van Ian, Cliniclowns, weekjes weg en tenslotte genezing. En Jan de Ronde verwerkt in zijn verhaal ook informatie over hoe de ziekte Bij Ian kon ontstaan, hoever de medische wetenschap is met kennis over de ziekte en de behandelingen die Ian heeft ondergaan.

Wat viel op: De degelijke uitgebreide studie die Jan de Ronde maakte over wat er bekend was over wat acute lymfatische leukemie is en hoe die ontstaat. Hoe moeilijk het is om als ouder je jonge kind te zien lijden. Hoezeer het leven van Jan en zijn familie verandert door de zorgen rondom Ian met de vele ziekenhuisbezoeken, opnames en effecten van behandelingen. Hoe de dagelijkse routine wordt doorkruist door effecten van de ziekte, allerlei onzekerheden door mogelijke bijwerkingen en behandelingen. Het stiekem een dossier raadplegen terwijl ik vind dat dat gewoon zou moeten zijn.

Citaten: Pag. 10: "Zes maanden in utero voorbij. Tijdens het vormen van de Blymfocyten gaat er iets mis. Ergens in de onvoorstelbaar ingewikkelde wirwar van miljarden celdelingen per dag wisselen chromosomen 12 en 21 stuivertje. Bij slechts één celdeling. Eentje. Een weeffout. Een mutatie. Een translocatie, in wetenschappelijke jargon."

Pag. 34: "Het AMC. Op de behandeltafel gezeten houd ik Ian in bedwang. Die wil het op een lopen zetten. Ian huilt. Is angstig. Dikke tranen biggelen over zijn hamsterwangetjes. (...) Achtelooos, in een vloeiende beweging, duwt ze de spuit leeg in de PAC. Dat denkt ze in elk geval te doen. Ian vliegt tegen het plafond. De dokter wordt lijkbleek. Onder de pleister ontstaat een uitstulping met de grootte van een Senseo coffeepad. Vincristine onderhuids. Paniek."

Pag. 86: "In de wachtruimte raak ik aan de praat met een moeder die onlangs heeft vernomen dat haar dochtertje een hersentumor heeft. Als een ervaren medium, lees ik haar gemoedstoestand. Ik herken bij haar de gekmakende bouillabaisse van ongelooft, ontkenning, angst, verdriet, woede wanhoop en onrust. Haar lijf oogt

gespannen door de voortdurende toestroom van onbruikbare adrenaline. Ik zie iemand beheerst door schizofreen makende stress. Stress die menig ouder met een ziek kind in een verstikkende wurggreep houdt. In haar ogen zie ik de hypocrisie. De hypocrisie die een ouder voelt bij het pijn doen van zijn kind. Pijn doen omdat je je kind liefhebt. Omdat je je kind niet kwijt wil. De ogen van je kind kijken je vragend, smekend aan. Ze vragen of de pijn mag stoppen. Mag niet. Kan niet.”

Recensies: Oncoloog en behandelend arts Arnauld Verschuur van het Emma Kinderziekenhuis AMC (zie <http://www.weverink.nl/1/witbloed/persbericht.pdf>): “Als behandelend kinderarts denk je enigszins te weten hoe moeilijk het is voor de patiënt en zijn familie om het jarenlange proces van diagnose, behandeling en controle van kinderkanker mee te maken. Toch blijkt het inzicht in die emoties vaak onvolledig te zijn. Dit boek van Jan de Ronde maakt heel erg duidelijk wat er zich kan afspelen in de hoofden van ouders, in dit geval van een vader. Voor een behandelend kinderarts is het boek dus boeiend en indrukwekkend en soms ook confronterend.” Valerie de Haas, kinderoncoloog VUmc: “WIT BLOED” geeft een indringend beeld van het proces dat vele kinderen en hun ouders in Nederland doormaken na de diagnose van acute lymfatische leukemie. Zowel voor arts als patiënt is dit boek zeer herkenbaar. Het is een aanrader voor iedereen die kennis wil nemen van de intensieve behandeling en alle emoties die spelen bij het genezen van acute lymfatische leukemie bij jonge kinderen.”